

ABONAMENTUL:
Pe un an — — 100 Lei
Pentru instituțiuni:
Pe un an — — 400 Lei
PUBLICAȚIUNILE
se primesc la administrație.
Manuscrisele nu se
înapoiază.

ROMÂNUL

REDACȚIA
și ADMINISTRAȚIA:
str. V. Goldiș (f. Românilor)
Nr. 6.
—
Apare săptămânal.
Redactor resp.:
prof. I. ARDELEAN

ORGAN AL PARTIDULUI NAȚIONAL-ȚĂRĂNESC DIN JUD. ARAD.

Discursul dlui ION MIHALACHE ținut în ședința Comitetului Central Executiv al partidului național-țărănesc

Acuma d-lor, venind la ordinea de zi, trebuie să vă cer scuze că v'am chemat să vă supun spre hotărâre probleme de caracter disciplinar, în timp ce se frământă mari probleme pentru țară, probleme pentru care este dat partidului nostru să vină cu soluții.

Trebuie însă să punem capăt unor agitații ce nu au fond programatic, ci curat disciplinar în legătură cu organizarea de partid.

„Programul” e pretext, de diversiune, ca atâtea alte diversiuni ce ni s'au mai scos în cale. Nu vom reveni deci cu discuțiuni programatice.

Acestea s'au soluționat aici în ședințele precedente, precum știți, cu unanimitate.

Programul nostru a fost elogiat de d. Vaida Voevod prin frumosul discurs de închidere ce a pronunțat. Nu vă voiu cita frazele de omagiere mea pentru care îi reînnoiesc mulțumirile mele.

Vă citez fraza care a caracterizat dezbaterile programatice: „Am avut controverse în aceste discuții. Am fost majorat în unele chestiuni, obținând majoritatea în altele. De remarcat este că nici unul dintre noi nu am ieșit înfrânt; ceace denotă încăodată mai mult spiritul de înțelegere și de tendințe, comun”.

D. Vaida și-a retras un amendament, rezervându-și dreptul a-l susține în congres, drept pe care nimeni nu i l'a contestat. Și mai e o dovadă.

Noi cunoaștem personalitatea d-lui Vaida Voevod ca valerismul d-sale! Noi știm deci că dacă în adevăr programul ar fi frământat de mult conștiința d-sale, nu venea cu el cum a venit! Aproape un an de zile am muncit la program; și d. Alexandru Vaida Voevod a fost ținut la curent și a contribuit la el. Când am discutat lucruri cu mult mai neînsemnate n'a spus nici un cuvânt despre „numerus valahicus.” D. Vaida Voevod și-a păstrat această rezervă ca tactică pentru alte eventualități!

Ideea națională?

Dar aceea este însăși esența partidului și programului național-țărănesc. (Aplauze).

Aplicarea practică a ideii naționale?

Dar niciodată programul partidului nostru și niciodată vre-un partid politic n'a cuprins mai multă dezvoltare și mai multă posibilitate de aplicări practice ale ideii naționale decât acest program. (Aplauze).

Spirit? Linie? Tradiție?

Eu am declarat că înțeleg să urmez pe linia predecesorilor mei. Și neambicionând să fiu mai catolic decât papa, mă mulțumesc și sunt hotărât să urmez pe linia ideii naționale a d-lor Iuliu Maniu și Alexandru Vaida Voevod. (Aplauze).

Poate că persoana mea e contestată din punct de vedere național, că nu mi-aș fi îndeplinit datorile naționale în orice împrejurări am fost pus... (aplauze). Nu insist, dar dacă ar fi nevoie, aș scoate certificat de bun patriotism chiar dela d. Alexandru Vaida Voevod.

Prin urmare, domnilor, nu stărui mai mult, este așa de elementar, că dacă n'ar fi fost nenorocita chestiune a comitetului regional din Ardeal și a două-trei județe din Ardeal, (aplauze), nu ajungeam aici; iar aceasta nu durează de câteva săptămânani, ci durează de luni de zile, dar a izbucnit public și oficial de câteva săptămâni, după ședința ultimă a comitetului central.

Domnilor, am aici o corespondență care mă face să oftez decâte ori mi-arunc ochii pe ea, fiindcă ea arată munca stăruitoare pe care am depus-o ca să conving pe cale de persuasiune pe d. Alexandru Vaida Voevod, să înțeleagă că nu putem să admitem un sistem excepțional pentru Ardeal. Au fost momente când am spus: Haide domnilor, admit sistem excepțional pentru Ardeal, numai să vă înțelegeți între dv.; dar dacă nu vă înțelegeți, eu sunt nevoit să aplic aceste mijloace sfăturate.

Mă pun în ipoteza că d. Vaida Voevod este astăzi obsedat de o formulă; formulă pe care partidul nostru a combătut-o în toate guvernările sale inclusiv cele de sub d. Vaida Voevod, ca neprezentând desavantajul agitațiilor sterpe și nici decum avantajul ideii naționale constructive aplicate sânguincios și conștiincios (aplauze); ceace nu a însemnat că d. Vaida Voevod a fost mai puțin patriot atunci; căci d. Vaida Voevod este patriot de sânge, care rămâne neschimbat, — nu de formule care se schimbă. (aplauze).

Este firesc prin urmare ca tot ce vine în numele ideii naționale să impresioneze partidul și aceste formule agitate de tineri obsedați, pot să impresioneze în chip special. Vom avea dator să stabilim noi adevărul; că formula este o diversiune; că în realitate conflictul a avut pricini mult mai multe. Durerea este că n'am putut trece peste ele prin bună înțelegere.

Eu sunt intransigent în urmărirea țintelor; dar nu și în găsirea mijloacelor.

Domnul Vaida Voevod a ajuns stăpânit de o formulă nouă a ideii naționale: Numerus valahicus. În acest caz, dacă n'ar fi fost conflictul real, ar fi susținut-o în congres unde ar fi căutat, prin argumente, să facă a fi adoptată. Dece nu a procedat așa? Pentru că altul este adevărul.

Nu recunosc deosebiri în gândirea fundamentală a ideii naționale care e născută în sângele nostru, între d. Vaida Voevod, între d. Iuliu Maniu, între mine și între noi (aplauze); precum tot așa când este vorba de principiul monarhic, nu recunosc deosebire de credință, loialitate și devotament, între d. Alexandru Vaida Voevod și noi ceștilalți (aplauze).

Partidul național-țărănesc prin însăși construcția sa este un partid dominat de ideea națională. Recunosc că în opinia publică puțin informată, diversiunea prinde foarte ușor și această diversiune nouă va da de lucru partidului nostru.

Discursul dlui Iuliu Maniu

D. Iuliu Maniu, primit cu aplauze, spune că perspectiva despărțirii de d-nii Vaida și Aurel Vlad, tovarăși de luptă de 40 de ani, este pentru d-sa o mare dramă sufletească.

Sunt trei chestiuni, pe care noi — în partidul național-țărănesc — suntem toți de acord și asupra cărora nu putem să ne supralicim: ideea națională, ideea democratică și dragostea pentru țărănime. Asupra acestor trei chestiuni, nu există și nu poate exista nici-o divergență între noi.

Suntem toți de acord că elementul românesc nu are, mai ales în provinciile noi, rolul pre-

Nu înțeleg unanimități la vot, iar după ce veți pleca de aici să faceți fiecare ce îl taie capul (aplauze).

Prin urmare cât timp durează această luptă, sunt nevoit să aleg una din două căi: sau să trag consecințe plecând — sau să merg drept înainte. Intre prima și a doua eu nu aleg. Odată ce mi-am luat răspunderea, eu merg înainte pe această lini (aplauze îndelungate).

Aceasta mi se impune astăzi, mai mult ca oricând; fiindcă vedem cine ne guvernează. Este un partid care are un șef pe care timpurile îl scosese de mult din circulație, un șef pe care însăși ai săi îl puseseră la alte treburi decât ale politicii. A trebuit ca soarta crudă să procedeze prin eliminare cu toți șefii partidului liberal, pentruca la adânci bătrânețe să-i vină rândul și să nu aducă în fruntea partidului alt capital decât drojdia urii și calomniei și tradiția asaltului băncilor asupra Băncii Naționale și averii statului (aplauze).

Și avem un guvern cu un șef total absent, veșnic beat de sine însuși și care se autosugestionează cu efectele propriilor sale fraze ce ascund o totală goliciune de idei (aplauze).

Partidul liberal contestă că unul din șefii săi a lansat odată lozincă: „îmbogățiți-vă”, dar astăzi o practică cu cinism prin asaltul asupra Băncii Naționale pentru vremurile din opoziție cari vor urma. Știu că vor trece în opoziție curând și au pierdut orice pudoare (aplauze prelunge).

O totală lipsă de concepțiune în materie de politică economică și financiară. Impozite noi și dezorientare veche.

În lipsa unei politici a exportului, a importului, a devezilor, a monetei, totul este în haos. Nici producătorii, nici comercianții, nu se pot orienta dela o lună la alta. Iar noi suferim mereu și prietenii ne sunt prigoniti și bătuți.

Și totuși nu se lasă!

De pretutindeni ni se spune: Înainte fraților că noi vă urmăim (aplauze). Și noi ce le oferim? Program votat cu unanimitate, dar care prin diversiuni se prezintă contestat. Reguli de conduită, care nu se urmează unitar. Nu putem îngădui această situație. După atâtea discuții, am ajuns la o înțelegere unanimă. Trebuie să urmeze executarea unanimă (aplauze).

Nu aș fi dorit să trecem prin criza aceasta tocmai acuma când noi ne găsim în plin război cu guvernul și partidul liberal și tocmai acuma când pregătim adunări de răsturnare a guvernului. Suntem obligați să facem acest scurt popas pentru a stabili deplina disciplină în câminul nostru propriu. Și apoi decât să fim surprinși în momente mai importante, prefer să facem ordine în casă chiar de pe acum (aplauze).

Am ținut să fac aceste expuneri cu foarte puține interpretări; dumneavoastră aveți să aduceți hotărâri definitive (aplauze prelunge).

cumpănitor, pe care ar trebui să-l alină. Vrem cu toții ridicarea elementului românesc, la rangul la care are dreptul și pe care îl merită.

Intrebarea este, pe ce cale se poate ajunge la această nobilă și patriotică țintă? Pratele Vaida a ales o formulă, o cale, noi avem altă formulă, altă cale. Pentru o formulă, nu părăsești însă un partid, în care te ai născut și în care ai trăit.

După credința mea, formula proporționalității se întoarce împotriva noastră a românilor.

Suntem un stat unitar și nimeni nu are drep-

tul să ne împartă în fâșii de diferite nuanțe. Aceasta ar însemna dăunarea unității noastre de stat.

Vrem ridicarea elementului românesc, dar fără să nedreptățim pe cineva. Noi, care am fost oprimați, nu avem dreptul să oprim azi pe alții.

Dar mai este ceva: sunt două acte care stau la fundamentul statului român reîntregit. Aceste două acte le știți: Declarația dela Alba Iulia și tratatul de pace. Prin amândouă noi ne luăm a-nume angajamente. Aceste angajamente trebuie să le respectăm. Pentru amândouă aceste acte eu și cu Vaida purtăm răspundere istorică. El, ca președinte de consiliu, a semnat tratatul de pace, pe când eu eram șeful blocului parlamentar. Răspunderea se împarte între mine și el. Pentru declarația dela Alba Iulia, răspunderea istorică îmi revine în primul rând mie.

Oricine poate să ia atitudine împotriva acestor două acte fundamentale. Atitudinea

fi, cum am spus, greșită. Dar Vaida și cu mine nu putem lua o asemenea atitudine, fiindcă aceasta ar însemna să ne blamăm noi înșine.

Nu vreau să intru în amănunte, dar voi spune că a pune în discuție, prin asemenea atitudine, tratatul de pace, mai ales în împrejurările grele de azi, când acest tratat trebuie să ne fie pavăză de apărare — constituie o profundă eroare.

D. Iuliu Maniu încheie adresând un calduros apel la d-nii Vaida, Aurel Vlad și ceilalți vechi tovarăși de luptă să nu inaugureze o acțiune contrară vederilor partidului și să nu părăsească partidul, pentru că rămânând împreună, cu toții vom putea realiza, indiferent de formule mai mult, pentru înălțarea poporului român, decât despărțiți și pulverizați în diverse fracțiuni politice. Pe urmă ne-am născut în acest partid; să rămânem în el, năzuindu-ne împreună, să-i dăm direcția și puterea ce o necesită gândul nostru, comun, de înălțarea românismului, și de întărirea poporului.

M O Ţ I U N E A

Comitetul central executiv al partidului național-tărănesc, în ședința sa din ziua de 24 Martie 1935:

Ascultând propunerea d-lui Ion Mihalache, președintele partidului național-tărănesc, și în urma dezbaterilor ce au avut loc cu privire la incidentele cari au provocat o serie de măsuri disciplinare în legătură cu atitudinea adoptată de d. Alex. Vaida, constată următoarele:

1) Partidul național-tărănesc rămâne ferm, pe linia programatică și tactică stabilită cu comitetului central executiv din 10, 11, 12 Septembrie 1934 și 1—5 Februarie 1935.

2) Incidentele desfășurate prin așa numita „acțiune Vaida“ nu au la bază temeiuri programatice, precum s'a căutat a se înfățișa opiniei publice. Preocuparea de a asigura primatul muncii românești este concretizată în cuprinsul programului printr'o serie de măsuri practice și eficiente.

Programul partidului, votat cu unanimitate în ședințele di nr.—5 Februarie cor., a fost elogiat de însuși d. Alex. Vaida-Voevod.

Incidentele petrecute sunt de natură disciplinară și statutară, au origini mai vechi și anume refuzul d-lui Vaida de a convoca organele regionale ale Ardealului și Banatului — singure rămase în întârziere — precum și stabilirea rânduelii statutare în câteva județe din Ardeal.

Conflictul a devenit public prin scrisoarea apărută în presă și în care d. Vaida declară că

refuză a cunoaște și aplica hotărârile conducerii centrale.

Comitetul central executiv, având conștiința că partidul național-tărănesc după ce și-a stabilit cu unanimitate programul, statutul și tactica de luptă și în momentul când țara, căutând un nou sistem de gospodărie și ordine, își arată consecvent prin toate manifestările sale încrederea permanentă în acest partid și când sute de mii de credincioși statornici ai partidului sufăr zi cu zi nesfârșitele abuzuri ale guvernărilor de lichidare a vechiului regim, socotește că în astfel de împrejurări nu poate admite acte de anarhie în acțiunea partidului.

Regretând profund că stăruința conducerii centrale de a convinge pe d. Vaida să aplice și în regiunea ce prezida, măsurile de rânduelă și ordine aplicate pe tot restul țării, au rămas infructuoase.

Comitetul central executiv hotărăște:

1. Ratifică măsurile luate de delegația permanentă în intervalul dela 5 Februarie cor., până în prezent;

2. Nu îngăduie încercări de organizațiuni paralele înăuntrul partidului și consideră în afară de partid pe toți cei, ce se abat dela îndatoririle statutare.

Până la 1 Aprilie cor., organele statutare vor stabili situația definitivă a membrilor partidului.

I U L I U M A N I U

Demn și puternic ca șef conducător al maselor țărănești și al destinilor României-Mari, știe să asocieze demnității și puterii ascultarea, când împrejurările vieții democratice îl cheamă ca simplu soldat, în batalioanele național-tărănești pornite să sdrobească ultimele redute — de asuprire a poporului — rămase ca o tristă moștenire istorică.

Iuliu Maniu are o sfântă misiune istorică: consolidarea României Mari. Și, o va îndeplini: suntem convinși.

Pentru aceea el stă neclintit și aproape tăcut, la postul său, pentru a creea și potrive mișcările și momentele ce vor însemna drumul istoriei viitorului nostru.

Mulți oameni și multe partide politice flutură naționalismul cu mult sgomot și reclamă. Dar acesta nu este naționalismul nostru. Imprumutând ceva din firea celor ce îl flutură nu are puterea de a se fixa.

Naționalismul, de factură românească, este foarte puțin gălăgios, dar mult constructiv. El duhul glicii noastre din care se hrănește milioanele de țărani români.

În dosul ideii naționale se poate ascunde cea mai intolerabilă aservire a majorității națiunii, în folosul unor puțini membri ai săi deprinși să trăiască bine pe spinarea poporului. De această să ne ferim.

Naționalismul cuminte cere o armonizare dreaptă a intereselor diferitelor categorii sociale, iar dacă nu se poate în nici un chip, se va

călca peste veleitățile celor puțini.

La noi în țara, naționalism și țărănism este același lucru, fiindcă țărănimea română formează 80% din populație.

Pentru acest motiv partidul național-tărănesc este depozitarul viu al naționalismului. În altă parte — cu voce sau fără voce — naționalismul este o păcăleală.

Pe linia țărănismului — național se mișcă încei, cu calcule precise și siguranță neîndoelnică, d. Iuliu Maniu.

... Un comandant de vapor, atunci este destoinic, când se retrage în port din fața furtunii; nu când o înfruntă căzând pradă valurilor.

... Retras la Bădăcini, în Sept. 1933, declară unor tineri ce îi manifestau simpatie:

„Dela începutul activității mele politice am fost pătruns de convingerea că neamul românesc nu va putea propăși decât întemeindu-se pe trei adevăruri: o morală creștină, o conștiință națională trează și hotărâtă și o democrație sinceră și adevărată.“

Nici un om politic, Român, n'a spus și nici va spune un adevăr mai mare ca acesta.

Și Iuliu Maniu nu este omul care să înjosească ideea prin gesturi pripite.

Viața lui este închinată apostolatului acestei idei, iar organismul viu de întrupare și realizare, este partidul Național-tărănesc, condus de apostolul țărănimii, d. Ion Mihalache.

Iuliu Maniu este mare și ca general și ca simplu soldat, fiindcă este neclintit în idealul său politic, ca un munte de granit carpatin.

Iată Omul!

I. D. Ungureanu.

„Banatul“ din Timișoara publică înexactități

Foaia săptămânală a dlui Adrian Brudaru din Timișoara publică în numărul său din 24 Martie crt. o știre că 15 județe din Ardeal au aderat la acțiunea „românească“ a dlui Alex. Vaida-Voevod. Intre aceste județe este trecut și Aradul.

Dacă domnii cari au semnat telegrama trimisă dlui Ion Mihalache prin care „desaprobă“ sărbătorirea fuziunii cu partidul dlui dr. Lupu, sunt județul Aradului sau reprezintă măcar o fracțiune, cât de înfină, din marea masă a țărănilor cu sentimente național-tărăniște din acest județ, atunci n'avem nimic de zis.

Adevărul gol-goluț este însă că acești domni se reprezintă pe ei înșși și nu reprezintă pe nimeni. Căci țărănimea din județul nostru, rămânând credincioasă dlor Ion Mihalache, președintele partidului și Iului Maniu, precum și programului partidului, nu poate fi reprezentată de niște domni cari s'au abătut dela linia adevărat țărănistă și dela disciplina de partid.

Țărănimea noastră știe care este adevărata cauză și adevăratul mobil al acțiunii dlui Vaida și știe deasemenea că ori-cât de românească se spune a fi această acțiune, ea totuși nu este mai românească decât acțiunea ce o duce partidul național-tărănesc, dela nașterea sa, pentru ridicarea țărănimii, căci nici d. Vaida, care este șeful și cel mai înfocat propagator al propriei sale acțiuni, nu este mai român decât țăranul Ion Mihalache și democratul Iuliu Maniu.

Am spus aceasta pentru că „Banatul“ dar în special pentru că d. A. Brudaru să nu se lege în deșartele iluzii că țărănimea din județul Aradului a'r putea trăda vreodată pe adevărații săi conducători.

Discuțiile dela Berlin

La Berlin ministrul mler Iohn Simon a avut mai multe întrevederi cu reprezentanții Germaniei. D. Hitler a declarat că Germania este gata să semneze o convenție generală de lunitare a înarmărilor pe baza egalității de drepturi și a securității garantată pentru toți deopotrivă. Dsa a spus că frontierele Germane sunt deschise tuturor invasiilor. A mai spus că există alianțe ofensive de cari Germania ETAOIHHTă alianțe ofensive și defensive de cari germania trebuie să țină seamă.

Germania nu dorește să se angajeze într'un sistem de securitate în care ar intra și Rusia, deși s'ar angaja să semneze convenția de neagresiune cu celelalte state.

În privința Austriei d. Hitler a declarat că important este să se găsească mijlocul care să permită acestei țri să-și exprime dorința ei politică: un plebiscit pe care l'ar resecta și Germania și al cărui rezultat l'ar garanța.

Chestiunea efectivelor armatei și puterea viitoare a marinei este deschisă pentru discuții în anumite împrejurări.

Întoarcerea la Geneva a Germaniei e posibilă pentru a da un răspuns cererei înaintată de Franța la Liga Națiunilor.

Național-Tărăniștii din organizația jud. Arad sprijinesc în primul rând ziarul „Românul“ care este al lor.

Ce trebuie să știm și să facem?

În No. 2 al „Românului“ scriam despre noul program al partidului nostru. Odată cu punerea în aplicare a acestui program, — pentru noi țărani — va începe o viață nouă. Zorile unui început de mai bine să arată luminoase și vestitoarele cele mai sigure ale acestui început de viață nouă sunt tocmai faptele, ce se petrec actualmente în politica noastră internă. Cei, cărora nu le place să se schimbe starea lucrurilor actuale încep să se agite. Unii — ca guvernul actual bunăoară — anunță o așa zisă ofensivă agricolă. Ce va fi din ea vom vedea. Se vor porni la drum câți-va demnitari, vor ține conferințe și sfaturi în diferite centre ale țării și rezultatul final — mai mult ca sigur — va fi un teanc de note de plată pentru diurne de deplasare și eventual ban chete plătite de prefecturile de județe și Camerele agricole din bugetele lor și așa destul de sleite.

Alții — chiar tovarăși de ai noștri — au pornit o diversiune — cu unicul scop de a produce tulburări în sânul partidului, numai și numai de teama ca nu cumva să ajungă și oropsita noastră țărănească la un trai mai omenesc. Acești simbriași ai capitalului hrăpăreț, și mercenari ai unei industrii, parazitare împănându-se cu panglicile unui fals naționalism au pornit pe drumul trădării, și colindând orașele invită lumea la conferințe, cari n'au alt scop decât să spargă solidaritatea partidului nostru, să-l îndeparteze de la venirea în fruntea treburilor statului și prin asta, programul anunțat și așteptat de noi țărani să se amâne până la uitare. Și să nu vă mirați de loc, fraților țărani! Căci nu-i chiar așa de demult, decând lucrurile s'au petrecut la fel. Aduceți-vă aminte cum în anul 1920 fiind la guvern dl. Vaida, dl. I. Mihalache actualul nostru președinte era în acel guvern ministru al agriculturii, și într'un consiliu de ministri prezentându-și proiectul de lege pentru Reforma Agrară — un ministru a refuzat să-și iscălească numele. Urmarea a fost că gu-

vernul neinsușindu-și legea făcută de un membru al său aceasta a fost depusă — contrar obiceiului — din inițiativă parlamentară de un grup de deputați, iubitori de țaran și glie.

A Guvernul dlui Vaida a fost înlăturat; iar împărțirea pământului s'a făcut de guvernul Averescu având ca specialist la ministerul agriculturii pe boerul Garoflid. Să mai stăruesc asupra felului cu s'a făcut legea pentru reforma agrară și cum s'a executat cred că-i de prisos.

Dar ceia ce s'a întâmplat cu ușurință acum 15 ani va fi foarte greu acum. Pe atunci partidul țărănesc se mărginea la câteva județe și chiar unde existau organizații, ele să rezumau la un număr restrâns de intelectuali (2—3 prof. univ. o duzină de avocați, mai mult învățători și preoți) și foarte puțini țărani din Ardeal și Bănat. Astăzi însă, după fuziunea cu dl. Maniu partidul Național-Țărănesc să prezintă organizat pe întreg cuprinsul țării. El este — fără exagerare — cel mai puternic organism în viața noastră politică. Și ori cât vor încerca dușmani să-l fărâmițeze, prin disidențe și rupturi el va rămâne același și ca forță și ca număr. Să ne vedem deci liniștiți de treburile noastre. Să ne cunoaștem îndatoririle și să ni-le îndeplinim cu sfințenie, și învingerea va fi a noastră. Zic, să ne îndeplinim datorințele cu toată strictetea. Să ne facem un crez din aceasta. Ori este știut de toată lumea că toate drepturile să primesc numai contra datoriei achitate.

Care sunt aceste îndatoriri?...

Întâi de toate să o rupem cu datinile înbătănite de a face numai atâta cât am învățat de la tata și de la bunicu. Nimic nu stă pe loc, să nu stăm nici noi, ci pașii noștri să fie încadrați în ritmul vremii, mai bine zis să ținem pas cu lumea ce ne încunjoară.

Cum și în ce fel? ... vom sta de vorbă în săptămâna viitoare. Până atunci, frați plugari, vă zic: **Cu bine!** Nicolae Adam.

Scrisoarea dlui Dr. Ioan Bârsan, notar public, în Buteni, adresată directorului nostru d. prof. Ilie Ardelean

Dragă Ilie!

Uram hotărât să îți scriu ca să desmint știrea apărută Duminecă în ziarul antirevizionist, că eu aș urma pe d. Vaida. Eu nu mă pot schimba de pe o zi pe alta, nu mă pot lua așa a rază după lozinci fie oricât de frumoase și ademenitoare, nu pot distruge ori colabora la distrugerea edificiului impunător al partidului nostru național-țărănesc. Cine poate fi atât de grăbit și neprecaut să-și dărîme casa frumoasă, încăpătoare și confortabilă, în nădejdea că se vor milostivi vecinii și străinii să îi ridice alta în loc. Eu în lozincă lui numerus valahicus văd numai o diversiune și o tentativă de a distruge partidul nostru, care se vede că stă în calea unor planuri, cari după părerea mea, numai dăuna pot conducei drepte și depline, și fără echivocuri.

Am fost totdeauna în contra lui numerus clausus, altă nuanță a celui valahicus, și mi-am exprimat aceasta convingere clar în plebiscitul apărut în „Curentul“. Un neam se ridică prin sfârșiri serioase și neîntrerupte, prin demnitate, nu prin lamentări și pripocine legiferate.

Am făcut parte din delegația tinerilor cari au prezentat la Bădăcini Dlui Iuliu Maniu, mentorul prin care îl rugam să revină la conducerea partidului, Am față de Dl. Ioan Mihalache, președintele nostru, cea mai desăvârșită admirație. De când a apărut lozincă numerus valahicus, am sfătuit pe toți câți mi-au cerut sfatul să rămână la mazăre. De aceia mi-am cetit cu nedumerire numele în revista antirevizionistă, alături de cei cari înțeleg să urmeze pe Dl. Vaida. Să vede că azi trăim momente de confuzie și mistificări, când veștile cronate se iau drept certitudini, desideratele drept fapte implinite și se exploatează orice nemulțumire.

Eu m'am bucurat că sunt atâția merituosi cari au avut onoarea să ilustreze delegația permanentă a partidului, să ferească județul și

să susțină cu competență interesele partidului. Mă bucuram cum înfloresc și se întărește partidul, pentru care și eu am muncit din răsuferință. Și acum să viu chiar eu și să mă aventurez după lozinci ilie cât de frumoase, acestea sper că nu voi putea-o face, de ar fi să rămân singur cu reminiscențele frumoase ale luptelor dârze din trecut.

Am convingerea adâncă, pe care nimeni nu mi-o poate zdruncina, că cel mai potrivit și istoric instrument de guvernământ al neamului românesc, în prezent și pentru mult timp în viitor, este partidul național țărănesc, cu reprezentanții săi hotărâți și destoinici și cu programul sincer democrat și țărănesc.

Te rog să informezi forurile noastre statutare, despre această definitivă atitudine a mea, pe care nu mi ar putea-o schimba decât o mobilizare generală a tuturor energiilor neamului puse în serviciul conservării patriei.

Buteni la 26 Martie 1935.

Cu prietenie
Dr. Ioan Bârsan.

Gömbös pe urma lui Hitler

D. Gömbös, primul ministru al Ungariei a declarat că va face cerere Societății Națiunilor cu scopul de a obține egalitate de drepturi față de celelalte țări, egalitate pe care, dsa crede de că Germania și-ar fi cucerit-o singură. D. Gömbös se referă la violarea tratatelor de către Germania hitleristă.

Citiți și răspânșiți „ROMÂNUL“

Partea oficială

Organizația partidului național-țărănesc din Jud. Arad, în urma telegramelor primite de la Dl. președinte Ion Mihalache, a desărcinat din demnitatea de membri ai delegații permanente și din aceea de șefi de sectoare pe următorii domn:

Dr. Ursutiu avocat com. Pecica
Cornel Omescu farmacist com. Arad
Dr. Dtru Cosma medic com. Arad
Dr. P. Petica avocat com. Arad
Iuliu Groșoreanu inv. pens. com. Șiria
Dr. Laza avocat com. Șiria
Dr. Horga avocat com. Buteni
Gh. Berdan avocat com. Șebis
Ioan Bogdan com. Gurahonț
Preot. Campeanu com. Bârzava.

În locurile rămase vacante prin înlăturarea celor de mai sus, au fost încredințați cu conducerea provizorie, domnii:

prof. C. Teodorescu în sect. Mândurloc-Glogovaț

Avocat Dr. Băneș în sect. Pecica
Nicolae Adam fost deputat în sect. Șiria
Dr. A. Botioc avocat în sect. Zărand
Florian Popescu inv. în sect. Pâncota
prof. Ilie Ardelean în sect. Buteni
Dr. Ioan Bârsan în sect. Șebis
Dr. Aug. Lazar avocat în sect. Gurahonț
Ion Draja fost deputat în sect. Bârzava

Convocare.

Delegația permanentă a partidului național-țărănesc, va ține ședință în ziua de *Vineri, 5 Aprilie 1935, ora 11* înainte de masă, în localul Clubului din Bulevardul Regele Ferdinand.

La această ședință sunt rugați a lua parte pe lângă domnii membrii ai delegații permanente și domnii șefi de sectoare.

Ordinea de zi va fi:

1. Darea de seamă asupra situației politice, făcută de Dl vicepreședinte Mihail Cosma.
2. Repartizarea sectoarelor în urma descomplectărilor ivite, prin desărcinarea unor șefi de sectoare, care s'au făcut vinovați prin atitudinea lor de nesupunere, față de conducerea centrală a partidului și prin abatere de la principiile ideologice ale programului partidului național-țărănesc.

3. Eventuale propuneri.

Arad, la 28 Martie 1935.

Vicepreședinte: Secretar general:
Mihail Cosma. prof. *Const. Teodorescu.*

Conducerea partidului Național-Țărănesc atrage din nou atenția domnilor șefi de sectoare și a domnilor președinți de organizații locale să nu răspundă la nici una din convocările făcute de Dl Birtolon și Dl Dr. Petica pentru motivul că acești domni au fost desărcinați de demnitățile pe care le-au avut până acum, făcându-se vinovați fata de forurile superioare prin purtarea lor nedemnă.

1) Listele de abonați se trimet la administrația ziarului *Românul* str. Vasile Goldiș 6

2) Banii strânși din abonamente se vor trimite pe adresa Dlui prof. C. Teodorescu casierul partidului la adresa str. Vasile Goldiș 6

Acei membri din organizația n.ț. a jud. Arad, cari s'au făcut vinovați de indisciplină, sunt anunțați că până la 1 Aprilie a. c. există modalități de revenire asupra primei atitudini.

Și au plătit abonamentul

Dna Bârlea Aurelia, Aradul-nou	Lei 100.—
Dl Budiu Simeon, Murășel	„ 100.—
Dl Bulba Alex. iun., Arad	„ 100.—
Dl Hanciu Alexandru, Arad	„ 100.—
Dl Hartmann Francisc, Aradul-nou	„ 100.—
Dl Janschi Francisc, Aradul-nou	„ 100.—
Dl Maurer Alexandru,	„ 100.—
Dl Maurer Carol, Aradul-nou	„ 100.—
Dl Milovan Lazăr, Sănnicolaulmic	„ 50.—
Dl Novac Ionel, Aradul-nou	„ 100.—
Dl Oprin Aron, Sănnicolaulmic	„ 100.—
Dl Oprin Valeriu,	„ 100.—

Acțiunea dlui Vaida nu prinde rădăcini în jud. Arad

— Anchetă specială printre șefii de organizațiuni comunale din județi —

Pentru a ne da seama de măsura în care prinde acțiunea dlui Vaida, am mers în județ pentru a sta de vorbă cu șefii organizațiilor noastre și cu diferite persoane streine de partid, obținând următoarele informațiuni:

Dl. Iosif Bugariu președ. organizației național-tărăniște din comuna Căpruța declară:

„Eu nu mă despart de partid. Dacă partidul întreg va merge cu dl. Vaida voi merge și eu. Altfel, eu nu mă despart de dl. Ion Mihalache și dl. Iuliu Maniu“.

Dl. Adrian Mursa, preot, președintele organizației comunale din Batuța, la întrebarea noastră răspunde categoric:

Au mai plecat și alții din partidul național-tărănesc, nu numai dl. Vaida și totuși partidul n'a pierdut. Cei ce pleacă și vin sunt nădrăgari. Partidul național-tărănesc trăește prin majoritatea de țărani cari îl formează. Țăranii nu au unde să plece fiindcă ei sunt partidul.

Ca atare noi nu părăsim partidul nostru. Suntem conștienți că partidul național-tărănesc, sub conducerea dlor Ion Mihalache și Iuliu Maniu are toate soluțiile necesare prosperării poporului românesc.

Nu suntem atât de copii să credem că dl. Vaida ar fi mai bun Român decât dnii Iuliu Maniu și I. Mihalache.

Pentru acest motiv, nu ne alăturăm la acțiunea Vaida.

Dl. Mariș Vasile membru în comit. județean și președintele org. din Mocioni declară:

Noi nu ne amestecăm în desbinarea care a început între unii membri ai partidului nostru. Destul de trist că se despart, când mai folositori ar fi dacă ar fi uniți.

Țiu să arăt însă că nu-mi părăsesc partidul. Intre Maniu și Vaida, mă dau de partea lui Maniu.

Dl. Ion Bugariu alt fruntaș al organizației din Mocioni, intră în vorbă în acest moment zicând: „Dle, noi nu plecăm cu dl. Vaida chiar de ni s'ar tăia gâtul. Știm noi tare bine că dl. Vaida este jidovit. Ceeace spune el este numai praf, în ochii noștri. Dacă ar fi fost așa de mare Român cum spune acum, n'ar fi primit guvernarea, când dnii Mihalache și Maniu au demisionat. Atunci a lovit într'un fel în interesele țărănești, acum în alt fel.“

Noi nu părăsim pe Iuliu Maniu și Ion Mihalache.

Dl. Suci Ionel membru în comitetul județean și președ. org. din Vărădia de Mureș declară:

Noi nu părăsim partidul. Ideile dlui Vaida pot să fie frumoase dar noi nu avem încredere. Dece n'a făcut dl. Vaida ceeace spune când a fost prim ministru?

Organizația aceasta și toate celelalte din cele 5 comune din notariatul Vărădia de Mureș, rămânem pe lângă programul partidului și pe lângă dnii Maniu și Mihalache.

Dacă cu acești fruntași ai noștri țărănimea nu poate ajunge la o situație mai bună, fără ei niciat.

Dl. Iosif Păcurariu șeful sectorului și președintele org. Săvârșin ne spune:

Deși am o deosebită stimă față de nașul meu dl. Dr. Coțioi și de dl. Birtolon, totuși nu pot să-i urmez în tabăra vaidistă. Eu nu părăsesc partidul. Am toată încrederea în programul partidului și în șefii noștri, dnii Iuliu Maniu și Ion Mihalache.

Sectorul meu rămâne credincios partidului.

Acțiunea Vaida este greșită

Țăranul român are un simț politic sănătos și pe drumul cel bun. Unii dintre ei mi-au dat să înțeleg că țăranii își dau seama că problema cea mai mare care se pune nu este naționalismul (cu numerus valahicus sau cu alte numere) ci Țărănismul.

Pentru țărani nu are nici un rost momentan „numerus valahicus“ fiindcă țăranii știu foarte bine că pe ei nu-i scot streinii dela sapă.

Streinii și mai ales evreii nu se înfig la plug așa că aci țăranul are toate drepturile, sută la sută, nu optzeci la sută cum zice dl. Vaida.

Pericolul țărănimii stă în organizațiile orășenești de speculanți, în banditismul trusturilor și cartelurilor industriale și comerciale, pe cari d. Vaida nu le-a atins nici cu un deget când a fost șeful guvernului român.

Numerus valahicus al dlui Vaida poate fi folositor și bun orășenilor ca și legea liberală pentru protecția muncii naționale.

Drepturile pe care le dă dl. Vaida sunt în vânt. Ele nu pot ajuta țăranilor români, fiindcă au fost sărăciți de atâta jaf public (dobânzi mari la împrumuturi, prețuri scumpe la mărfurile industriale și prețuri foarte scăzute la vite și cereale) încât deabia mai pot trăi țăranii, necum să-și mai poată ține copiii la școlile cele înalte.

Partidul care vrea să fie al țării întregi, al țărănimii al Națiunii deci, trebuie să deschidă vămile pentru exportul de vite, poame și cereale cu preț bun; Trebuie să nimicească cartelurile și trusturile industriale și comerciale cari trag cinci prețuri de pe bietul țăran.

Pri nurmă să se facă un echilibru între prețul produselor industriale orășenești.

Mai întâi să fie ridicată economia țărănească și scăpată de jaf, ca să aibe și țăranul o stare bună pentru că să poată să-și dea copilul la diferite școli secundare și de meserii, agricultură etc. și numai după aceea vom ști noi să ne cucerim drepturile.

Dar așa săraci și prăpădiți de cum ne-a făcut politica de oraș, înzadar își bat joc de noi cu drepturi pe cari nu le putem ocupa.

Partidul Național-Tărănesc condus de dnii Ion Mihalache și Iuliu Maniu, este singurul în stare să lupte cu atâția dușmani interni pentru a obține o viață mai bună pentru țărănime.

Statul țărănesc va însemna renașterea Statului românesc.

Nouii membri cooptați în comitetul județean al partidului Național-Tărănesc

După cum se știe, congresul județean din anul trecut — la propunerea d. I. Ungureanu — hotărâse cooptarea în comitet a locuitorilor: Mariș Vasile din com. Mocioni și Suci Ion din Vărădia de Mureș.

Din greșală însă nu fuseseră trecuți pe tablou.

Acești doi cetățeni fruntași, fiind din nou susținuți de către d. I. Ungureanu, în ultima ședință a comitetului prezidată de către d. Ion Mihalache, comitetul hotărăște ca cei doi luptători național-tărăniști să fie înscrși fără întârziere pe tabloul definitiv al membrilor în comitetul județean.

Pe această cale felicităm pe dnii Mariș Vasile din Mocioni și Suci Ion din Vărădia de Mureș. Ca președinți ai organizațiilor respective, îi apreciem pentru faptul că sunt înconjurați și ascultați de cei mai de frunte consăteni ai lor.

Ca oameni, îi știm de o cinste exemplară și gospodari de frunte.

Îi felicităm pentru că au ocupat un loc de cinste, după merit și le dorim tot binele.

R.

PREȚUL CEREALELOR LA GALAȚI

Grâul 77/78 kgr. la hl. 3% impurități	43.000 lei
Orsul 59/60	24.750 „
Ovăzul 40	31.500 „
Secara 72	31.500 „
Porumbul	19.750 „
Fasole de rând cu	31.000 „
Semințe de bostan	60.000 „

CRONICA

INTERNE

Parlamentul își va lua marea vacanță la 15 Aprilie la care dată sesiunea Corpurilor Legiuitoare va fi închisă. Până la această dată bugetul trebuie să fie votat.

Către sfârșitul lunii Mai Corpurile Legiuitoare vor fi convocate în sesiune extraordinară spre a vota Codul penal și reforma administrativă.

Legea Cooperăției votată și amendată de Camera se află în studiul comisiei agricole a Senatului.

Bugetul anului 1935/36 se ridică la cifra de 20.686 milioane.

În curând vom exporta 30.000 vagoane pământ negru în Palestina. Această țară pentru a face propriu pentru culturi solul său puțin fertil a hotărât să importe cantitatea de pământ de mai sus din România.

D. N. Titulescu ministrul nostru de externe a plecat în străinătate spre a discuta cu bărbai de stat ai marilor puteri în legătură cu noi-le evenimente din Europa.

Ziarul „Epoca“ crede a ști că acțiunea dlui Vaida a început să dea înapoi din cauză că anumite concursuri pe care contase nu i-au venit.

Ziarul vaidist „Patria“ din Cluj, din 26 Martie a. c. anunță în articolul editorial că se va impune „sanționarea sângeroasă“ a tuturor celorlora cari s'au „ridicat împotriva formulei“ numerus valahicus.

Iată dar că cei ce nu simpatizează cu mișcarea dlui Vaida, sunt amenințați cu moartea. Se cam pripesc discipolii.

EXTERNE

În urma hotărârii Germaniei de a introduce serviciul militar general și obligator și de a fixa efectivul armatei la 36 divizii, fără a consulta celelalte puteri, procedând în mod unilateral, Franța și Italia au remis guvernului din Berlin câte o notă prin care protestează împotriva acestor măsuri.

Franța și Italia au căutat și caută cele mai potrivite mijloace de colaborare internațională spre a salva pacea în Europa pe care se pare că Germania ar vrea să o răstoarne.

În urma noilor stări în Europa Franța își întărește frontiera spre Germania.

Deasemenea s'a propus să se dea Belgiei un ajutor financiar pentru că și ea să-și poată termina lucrările de apărare dinspre Germania care se arată tot mai războinică.

În curând se va întruni o conferință italo-franco-engleză sub prezidenția dlui Mussolini, în care se va examina situația din Europa în legătură cu ținuta și preporativele Germaniei.

În Grecia liniștea este perfect restabilită.

Intr'o ședință a Camerei engleze un deputat a propus convocarea unei conferințe mondiale care să studieze chestiunile ce separă azi popoarele. El a spus: „Să nu ne lăsăm târâți într'un nou război pentru a distruge militarismul, să-l distrugem chiar acum.“

D. Troyanovsky, ambasadorul sovietic la New-York a declarat că în cazul unui război în Europa, un nou război mondial ar fi inevitabil.

Un nou incident s'a produs pe frontiera Abesiniei și Eritreei în Africa. Un ostaș abesian a fost ucis.

Tiparul CONCORDIA Institut de Arte Grafice și Editură S. A. Arad, Sfrada V. Goldis Nr. 6.